wiadomości PKN

NORMALIZACJA

11/2025

11/2025

3 OD REDAKCJI

AKTUALNOŚCI

4 Spotkanie Przewodniczących i Zastępców Przewodniczących OT

6 Nagroda IEC 1906 AWARD

ZE ŚWIATA

8 Cyfrowy Paszport Produktu - w kierunku przejrzystej i zrównoważonej gospodarki

12 Europejski Portfel Cyfrowej Tożsamości – nowa era cyfrowego obywatela

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

16 Bezpiecznie w blasku świec

18 ORGANY TECHNICZNE

POLSKI KOMITET NORMALIZACYJNY

„**WIADOMOŚCI PKN**" to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
Redaktor prowadzący:
Joanna Skalska – tel. 22 556 74 62
Redaktorzy:
Marta Hejduk – tel. 22 556 77 09
Aleksandra Kierońska – tel. 22 556 75 07
Skład:
Oskar Sztajer – tel. 22 556 77 62
Piotr Jotel – tel. 22 556 75 98

REDAKCJA:
skr. poczt. 411, 00-950 Warszawa 1
e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:
Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN" są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiustacji tekstów i zmiany tytułów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny
Zdjęcia - Adobe Stock / PKN, okładka - © Nopadon / Adobe Stock

Szanowni Czytelnicy!

„Jeśli masz wiedzę i chcesz się nią dzielić – to właściwe miejsce”… Te słowa Anny Wrońskiej bardzo trafnie oddają charakter pracy w normalizacji. Jak podkreśla, w tym obszarze „detale mają znaczenie”, bo to one decydują o jakości i bezpieczeństwie rozwiązań, z których korzystamy na co dzień. Rafał Burzyński dodaje: „Po prostu zacznij” – bo choć normalizacja wymaga czasu i skrupulatności, daje realny wpływ na rynek, a wspólna terminologia i konstruktywna dyskusja to jej codzienność.

Oboje zostali wyróżnieni nagrodą IEC 1906 Award, co przypomina, że to właśnie dzięki pracy ekspertów normy pozostają spójne, aktualne i użyteczne. Te same wartości – jakość, bezpieczeństwo i wspólne zasady – stoją za rozwojem Europejskiego Portfela Cyfrowej Tożsamości. Normalizacja pełni w tym procesie kluczową rolę. To ona zapewnia spójność między krajami, technologiami i usługami. To dzięki normom systemy potrafią się ze sobą „porozumieć”, a użytkownicy mogą mieć pewność, że rozwiązania cyfrowe są nie tylko wygodne, lecz przede wszystkim bezpieczne i wiarygodne.

W każdym projekcie – czy dotyczy elektrotechniki, inteligentnego transportu, cyfrowej tożsamości czy gospodarki o obiegu zamkniętym – potrzebne są precyzja, jasność zapisów i wspólne zasady. Bez wspólnych zasad nie ma interoperacyjności. Bez interoperacyjności – nie ma zaufania.

W tym numerze znajdą Państwo relację ze spotkania OT, rozmowy z laureatami IEC 1906 Award oraz omówienie wyzwań i kierunków rozwoju związanych z cyfrową tożsamością. Wszystkie te tematy łączy jedno: rola norm w budowaniu nowoczesnych, bezpiecznych usług i gospodarki opartej na współpracy.

Zapraszam do lektury

Joanna Skalska

Spotkanie Przewodniczących i Zastępców Przewodniczących OT

5 listopada 2025 r. w warszawskim hotelu Novotel Centrum odbyło się Spotkanie Przewodniczących i Zastępców Przewodniczących Organów Technicznych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Wydarzenie zgromadziło ponad 180 uczestników – osoby kierujące pracami OT, ekspertów zaangażowanych w rozwój norm oraz przedstawicieli PKN.

Spotkanie otworzyły Ewa Zielińska – Prezes PKN oraz Teresa Sosnowska – Zastępca Prezes ds. Normalizacji. Część merytoryczną prowadziła Joanna Skalska – kierownik Działu Komunikacji PKN. Jednym z ważnych momentów wydarzenia było wręczenie prestiżowych nagród IEC 1906 Award dwójce polskich ekspertów: Annie Wrońskiej oraz Rafałowi Burzyńskiemu. Wyróżnienie to przyznawane jest za wyjątkowy wkład w prace techniczne w ramach IEC i stanowi potwierdzenie wysokiej jakości polskiej działalności eksperckiej na arenie międzynarodowej. Zwieńczeniem części merytorycznej była dyskusja (Q&A), podczas której uczestnicy wymienili opinie i propozycje dotyczące dalszego rozwoju działalności normalizacyjnej.

Prelekcje o kluczowych kierunkach normalizacji

Program spotkania obejmował serię wystąpień poświęconych najważniejszym zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem Organów Technicznych oraz współpracą w strukturach europejskich i międzynarodowych. W programie znalazły się prelekcje poświęcone poniższym tematom:

- **Współpraca OT z delegatami i ekspertami** Anna Korab – Dyrektor Wydziału Administrowania Działalnością Normalizacyjną PKN omówiła sposób koordynowania prac ekspertów i delegatów oraz znaczenie sprawnej komunikacji pomiędzy OT a przedstawicielami PKN w organizacjach normalizacyjnych.
- **Uczestnictwo w pracach normalizacyjnych na poziomie międzynarodowym – ISO i IEC** Anna Komar – Dyrektor Wydziału Relacji Zewnętrznych w swoim wystąpieniu przedstawiła bieżące wyzwania współpracy międzynarodowej, szczególnie w kontekście aktywnego udziału ekspertów z Polski w pracach normalizacyjnych.
- **Możliwości OT w planowaniu prac normalizacyjnych** Marta Krejpowicz – Dyrektor Wydziału Prac Normalizacyjnych omówiła narzędzia i procedury wspierające planowanie prac normalizacyjnych oraz wskazała na rolę OT w zgłaszaniu i prowadzeniu tematów normalizacyjnych.
- **Rola i znaczenie Rad Technicznych CEN i CENELEC w kształtowaniu działalności normalizacyjnej** Piotr Terlecki – Stały Przedstawiciel PKN w Radzie Technicznej CEN oraz Krzysztof Rodak – Stały Przedstawiciel PKN w Radzie Technicznej CENELEC przybliżyli znaczenie Rad Technicznych w kształtowaniu kierunków rozwoju Norm Europejskich oraz wpływ decyzji podejmowanych na tym poziomie na pracę krajowych OT.
- **OSD jako nowa platforma opracowywania norm** Anna Korab (WAN) omówiła funkcjonalności platformy OSD oraz jej rolę w usprawnianiu procesów normalizacyjnych.
- **SMART STANDARDS – nowe podejście do norm** Beata Liszkiewicz – Dyrektor Wydziału Transformacji Produktów Normalizacyjnych w swoim wystąpieniu omówiła cyfrową transformację norm i prace nad ich nową, „inteligentną" formą, ułatwiającą wykorzystanie w środowisku cyfrowym.

Podsumowanie i otwarta dyskusja

Podczas sesji pytań i odpowiedzi uczestnicy poruszali temat przyszłych potrzeb użytkowników norm, możliwości usprawnienia prac OT oraz wyzwań związanych z rosnącą liczbą projektów na poziomie europejskim i międzynarodowym. Spotkanie stało się ważnym forum wymiany opinii i dobrych praktyk, a także miejscem, w którym podkreślono znaczenie polskich ekspertów i ich zaangażowania w rozwój norm na wszystkich poziomach – krajowym, europejskim i globalnym.

Nagroda IEC 1906 Award

Podczas spotkania Przewodniczących i Zastępców Przewodniczących Organów Technicznych PKN wręczono nagrody IEC 1906 Award – jedno z najważniejszych wyróżnień przyznawanych przez Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną za wybitny wkład w rozwój normalizacji elektrotechnicznej.

IEC 1906 Award została ustanowiona w 2004 roku, w setną rocznicę powstania IEC. Co roku trafia do ekspertów, którzy wnoszą szczególny, często wieloletni wkład w rozwój międzynarodowej normalizacji elektrotechnicznej. Laureatów nominują Przewodniczący i Sekretarze komitetów technicznych IEC.

W tym roku nagrody z rąk Prezes PKN Ewy Zielińskiej oraz Zastępcy Prezes Teresy Sosnowskiej odebrali: Anna Wrońska – ekspertka IEC/TC 20 Electric cables i liderka Task Force w TC 20/WG 17, oraz Rafał Burzyński – ekspert IEC/TC 121 Switchgear and controlgear and their assemblies for low voltage, Przewodniczący KT 77.

Anna Wrońska – o potrzebie precyzji i ciągłej aktualizacji norm

Co było dla Pani najważniejszym doświadczeniem w pracy, która doprowadziła do otrzymania nagrody IEC 1906 Award?

Pracując w KT, a później w grupach roboczych CENELEC i IECEE, bardzo dużo się nauczyłam o samej normalizacji oraz interpretacji norm. Często zakładamy, że coś jest oczywiste, a tymczasem w różnych krajach, a nawet w różnych jednostkach, interpretacja bywa odmienna. Dla użytkownika końcowego oznacza to ryzyko błędnej implementacji. Jako osoba z doświadczeniem w badaniach i ocenie kabli zwracam uwagę na detale, które producenci często pomijają. Wymiana doświadczeń i wspólne rozumienie zagadnień są kluczem do tworzenia jednoznacznych, użytecznych dokumentów.

Jak udział w pracach międzynarodowych grup roboczych wpływa na Pani codzienną pracę zawodową w Polsce?

Nie jest łatwo łączyć pracę inspektora fabrycznego z normalizacją – często działam w nocy lub w weekendy. Ale to coś, co robię pro bono, z pasji i poczucia potrzeby. Dzięki tej aktywności mogę przenosić wiedzę na rynek krajowy, podpowiadać, które normy są w przeglądzie, jakie zmiany są planowane i gdzie potrzebne są aktualizacje. To z kolei prowadziło mnie do roli lidera grup zadaniowych przy opracowywaniu norm z serii IEC 60811 i IEC 61138.

Jaką radę dałaby Pani osobie, która dopiero rozważa zaangażowanie się w prace normalizacyjne?

Jeśli masz wiedzę i chcesz się nią dzielić – to właściwe miejsce. Ale musisz pamiętać, że praca w normalizacji jest czasochłonna i wymaga skrupulatności.

Czy jest projekt, który szczególnie pokazał, jak ważna jest długookresowa perspektywa w utrzymywaniu jakości norm?

Najlepszym przykładem są dokumenty zharmonizowane HD 626 i HD 620. Po wycofaniu Polskich Norm na te wyroby powstała luka, która doprowadziła do chaosu na rynku. Wprowadzanie nowych wersji wymagało wielu korekt i uzgodnień – to doświadczenie uświadomiło mi, że normy są „żyjącymi tworami". Trzeba je stale aktualizować, by nadążały za zmianami technologicznymi i potrzebami rynku.

Rafał Burzyński – o wspólnym języku i porządku w dokumentach

Co było dla Pana najważniejszym doświadczeniem w pracy, która doprowadziła do otrzymania nagrody IEC 1906 Award?

Najważniejsze było dla mnie wspieranie celu, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa wyrobów poprzez tworzenie dokumentów normalizacyjnych. Zawsze starałem się przygotować materiały w taki sposób, by ułatwiały konstruktywną dyskusję. Cenię sobie współpracę i różnorodność perspektyw, bo prowadzą one do uporządkowania i spójności w dokumentach.

Jak udział w pracach międzynarodowych grup roboczych wpływa na Pana codzienną pracę zawodową w Polsce?

Pierwsze spotkanie międzynarodowej grupy roboczej w 2014 roku było dla mnie ogromnym odkryciem – pozwoliło zrozumieć, co kryje się za zapisami norm. Spotkania te dają mi energię i inspirację, a wiedzę staram się przekazywać dalej – szczególnie tym, którzy nie mają możliwości uczestniczenia w pracach międzynarodowych. To moja misja jako Przewodniczącego KT 77.

Jaką radę dałby Pan osobie, która dopiero zaczyna swoją przygodę z normalizacją?

Po prostu zacznij. To proces, który wymaga czasu, ale daje ogromne możliwości rozwoju zawodowego i realny wpływ na bezpieczeństwo i jakość wyrobów.

Co było największym wyzwaniem przy scalaniu dokumentów dotyczących badań łukochronności rozdzielnic niskiego napięcia?

Miałem doświadczenie z badań łukochronności, więc widziałem, że podejście techniczne można udoskonalić. Najtrudniejsze było przekonanie ekspertów z innych krajów do nowej koncepcji. Pomogły cierpliwość, prezentacje i jasne argumenty. W końcu wspólnie stworzyliśmy spójne podejście techniczne do badań, a uporządkowanie terminologii przyszło już naturalnie – bo porządek w dokumentach to coś, co cenię najbardziej.

Gratulujemy Annie Wrońskiej i Rafałowi Burzyńskiemu tego wyjątkowego wyróżnienia. Ich doświadczenie i zaangażowanie są najlepszym dowodem na to, że polscy eksperci mają znaczący wpływ na kształt Norm Międzynarodowych.

Redakcja

Cyfrowy Paszport Produktu – w kierunku przejrzystej i zrównoważonej gospodarki

Cyfrowy Paszport Produktu (DPP – Digital Product Passport) to jedno z kluczowych narzędzi transformacji europejskiej gospodarki w stronę modelu o obiegu zamkniętym. Nowe regulacje mają zapewnić większą transparentność w całym cyklu życia produktów – od pozyskania surowców, przez produkcję i transport, aż po ponowne wykorzystanie i recykling. DPP stanowi praktyczne narzędzie łączące interesy konsumentów, przedsiębiorców i administracji, wspierając cele Europejskiego Zielonego Ładu.

fot. © Fiza / Adobe Stock

Czym jest Cyfrowy Paszport Produktu?

Zgodnie z Rozporządzeniem (UE) 2024/1781 w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów (ESPR), każdy wyrób wprowadzany na rynek Unii Europejskiej będzie musiał posiadać cyfrowy dokument zawierający najistotniejsze dane z całego cyklu życia.

Paszport obejmie informacje m.in. o pochodzeniu surowców, procesach produkcji, łańcuchu dostaw, możliwościach naprawy oraz recyklingu. Dostęp do danych odbywać się będzie w formie cyfrowej – np. za pomocą kodu QR lub technologii NFC – co umożliwi szybkie uzyskanie informacji przez konsumentów, przedsiębiorców, organy nadzoru i służby celne.

Dla firm oznacza to konieczność systematycznego gromadzenia, aktualizowania i udostępniania danych, ale jednocześnie szansę na zwiększenie transparentności i efektywności procesów produkcyjnych.

Kogo i od kiedy obejmie obowiązek wdrożenia DPP?

Wdrożenie DPP będzie przebiegać etapowo, obejmując stopniowo kolejne sektory gospodarki. W pierwszej kolejności obowiązek ten dotyczyć będzie branż o największym wpływie środowiskowym – tekstylnej, elektronicznej, meblarskiej, chemicznej oraz wybranych segmentów budownictwa.

Pierwsze regulacje wejdą w życie już w 2026 roku. Od 2027 roku Cyfrowy Paszport Produktu stanie się obowiązkowy dla produktów o wysokim zużyciu energii, takich jak: baterie, tekstylia, wyroby ze stali i żelaza.

Kolejnymi etapami będą objęte m.in. produkty budowlane, opony i detergenty, a następnie – pozostałe istotne sektory rynku. Podstawą harmonogramu wdrożenia jest Plan prac w zakresie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i etykietowania energetycznego na lata 2025–2030 (COM(2025) 187).

Komisja Europejska opracowuje obecnie akty delegowane i wykonawcze, które doprecyzują zakres, strukturę i sposób udostępniania danych. W przypadku niektórych branż – np. baterii i wyrobów budowlanych – DPP będzie zintegrowany z przepisami sektorowymi.

fot. © FAQIR / Adobe Stock

DPP z perspektywy konsumenta

Wyobraźmy sobie, że w sklepie wybieramy bluzę lub dziecięce body. Na metce znajduje się kod QR, który po zeskanowaniu ujawnia:

- pochodzenie surowców;
- spełnienie norm środowiskowych;
- nazwę producenta;
- posiadane certyfikaty (np. GOTS, OEKO-TEX);
- sposób pielęgnacji i utylizacji produktu.

To nie wizja przyszłości lecz rzeczywistość, która wkrótce stanie się standardem rynkowym. Dzięki DPP konsumenci zyskają dostęp do rzetelnych, porównywalnych informacji o produktach, co pozwoli im podejmować bardziej świadome decyzje zakupowe i skutecznie unikać zjawiska greenwashingu.

DPP z perspektywy producenta

Dla przedsiębiorstw DPP stanowi zarówno wyzwanie organizacyjne, jak i realną szansę rozwoju. Wdrożenie paszportu wymaga uporządkowania danych produktowych, integracji systemów informatycznych i digitalizacji procesów, ale w zamian oferuje wymierne korzyści biznesowe.

Przykładowo, marka odzieżowa eksportująca produkty do UE będzie zobowiązana do zebrania informacji od wszystkich dostawców, zapewnienia ich aktualności i spójności. W efekcie zyska jednak narzędzie budujące zaufanie klientów, wzmacniające wiarygodność i ułatwiające zarządzanie informacją produktową – zwłaszcza przy wykorzystaniu systemów PIM (Product Information Management), wspieranych przez sztuczną inteligencję.

Rezultatem będzie większa przejrzystość łańcucha dostaw, lepsza kontrola nad cyklem życia produktu i wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa.

Transparentność i odpowiedzialność jako standard

Rosnąca świadomość ekologiczna konsumentów sprawia, że coraz częściej oczekują oni potwierdzenia, że produkty, które kupują, powstają w sposób odpowiedzialny. DPP umożliwia dostęp do zweryfikowanych danych o pochodzeniu i wpływie wyrobu na środowisko, dając odbiorcom pewność, że ich wybory są rzeczywiście zrównoważone.

Z kolei dla producentów to szansa na pokazanie realnych działań proekologicznych, a nie tylko marketingowych deklaracji. Transparentność staje się tu elementem przewagi rynkowej oraz budowania długofalowego zaufania.

Zarządzanie łańcuchem dostaw i nowe modele biznesowe

Dzięki DPP przedsiębiorstwa zyskują pełny obraz swojego łańcucha dostaw – od pozyskania surowców po etap recyklingu. Pozwala to na identyfikację słabych punktów, ograniczenie nieefektywności i redukcję odpadów. W efekcie firmy mogą obniżać koszty, zwiększać efektywność operacyjną i skuteczniej reagować na wymogi regulacyjne.

Cyfrowy Paszport Produktu stanowi również istotne wsparcie w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Ułatwia odzysk i ponowne wykorzystanie materiałów, wydłuża cykl życia produktów i sprzyja wdrażaniu modeli biznesowych opartych na odpowiedzialnym wykorzystaniu zasobów.

Korzyści z wdrożenia DPP

Z implementacji Cyfrowego Paszportu Produktu skorzystają wszystkie strony rynku:

- konsumenci – zyskają dostęp do rzetelnych danych, ułatwiających podejmowanie świadomych decyzji zakupowych;
- przedsiębiorcy – otrzymają narzędzie wspierające transparentność, zarządzanie cyklem życia produktu i budowanie przewagi konkurencyjnej;
- środowisko – dzięki lepszemu obiegowi informacji możliwe stanie się efektywniejsze wykorzystanie surowców i ograniczenie odpadów.

Wnioski

Cyfrowy Paszport Produktu to nie tylko narzędzie administracyjne, lecz także nowy standard zarządzania informacją o produkcie – łączący cele biznesowe z troską o środowisko i świadome wybory konsumentów.

W perspektywie najbliższych lat stanie się on integralną częścią europejskiego rynku, a przedsiębiorstwa, które już dziś rozpoczną przygotowania do wdrożenia, zyskają nie tylko przewagę regulacyjną, ale zaczną też wcześniej od innych budować swoją przewagę konkurencyjną na rynku.

oprac. na podstawie
www.univio.com
www.eur-lex.europa.eu
www.akademiacyfryzacji.gs1.pl
www.gov.pl
W.P.

Europejski Portfel Cyfrowej Tożsamości – nowa era cyfrowego obywatelstwa

Europejski Portfel Cyfrowej Tożsamości (EU Digital Identity Wallet, EU eID Wallet) to krok w stronę przyszłości, w której każdy obywatel Unii Europejskiej będzie mógł w bezpieczny i wygodny sposób potwierdzać swoją tożsamość w dowolnym kraju członkowskim – nie tylko w urzędzie, ale także podczas załatwiania spraw prywatnych. Idea ta opiera się na współdziałaniu krajowych systemów identyfikacji i ujednoliceniu ich norm technicznych. Aby sprawdzić, jak to rozwiązanie działa w praktyce, rozpoczęto wiele pilotaży na skalę europejską, w tym projekt POTENTIAL, w którym aktywnie uczestniczy Polska.

Od eIDAS do portfela cyfrowego – skąd wziął się pomysł?

Punktem wyjścia jest nowelizacja rozporządzenia eIDAS, która ustanawia ramy prawne dla europejskich portfeli tożsamości cyfrowej. Nowe przepisy mają umożliwić wzajemne uznawanie krajowych identyfikatorów elektronicznych i rozszerzyć ich zastosowanie – również poza sferę online, na przykład przy korzystaniu z mobilnego prawa jazdy. Najważniejsza zasada jest prosta: to użytkownik decyduje, jakie dane udostępnia i komu.

W Polsce zalążkiem tego rozwiązania jest aplikacja mObywatel, znana już z funkcji takich jak mDowód czy e-recepty. Europejski Portfel Cyfrowej Tożsamości nie ma jednak na celu zastąpienia krajowych systemów, lecz umożliwienie ich współdziałania na poziomie całej Wspólnoty. Oznacza to, że polski mObywatel będzie mógł działać tak samo sprawnie w Hiszpanii, Niemczech czy Francji.

Projekt POTENTIAL – test w praktyce

Jednym z największych przedsięwzięć sprawdzających działanie portfeli w rzeczywistych warunkach jest projekt POTENTIAL. To międzynarodowy pilotaż (LSP – Large-Scale Pilot), do którego przystąpiło 19 krajów UE oraz Ukraina, a jego koordynację powierzono m.in. Francji i Niemcom.

W lutym 2025 roku w Warszawie odbył się „Warsaw Interop Event" – test współdziałania krajowych rozwiązań i wymiany danych między systemami. Polskę reprezentowały Ministerstwo Cyfryzacji i Centralny Ośrodek Informatyki (COI), które współtworzą kluczowe elementy infrastruktury cyfrowej.

fot. © nurnobi / Adobe Stock

Pilotaż obejmuje sześć praktycznych przypadków użycia:

- logowanie i potwierdzanie tożsamości przy dostępie do e-usług publicznych;
- otwieranie kont bankowych w innych krajach UE;
- rejestrowanie kart SIM;
- korzystanie z mobilnego prawa jazdy;
- składanie podpisu kwalifikowanego online;
- realizację recept elektronicznych w aptekach całej UE.

Testy mają podwójny cel: z jednej strony sprawdzają interoperacyjność techniczną portfeli (formaty danych, protokoły, sposoby weryfikacji), a z drugiej – zbierają doświadczenia użytkowników i instytucji, które z tych rozwiązań będą korzystać. Wyniki pilotaży posłużą do opracowania tzw. Common Toolbox – zestawu wspólnych wytycznych technicznych i organizacyjnych dla wszystkich państw członkowskich.

Korzyści i wyzwania – co przeważy?

Wdrożenie europejskiego portfela to nie tylko projekt technologiczny, ale i społeczny. Korzyści są oczywiste: prostsze procedury administracyjne, krótsze kolejki w urzędach, mniejsze koszty weryfikacji danych dla firm oraz wygodny dostęp do usług transgranicznych. Dla obywateli oznacza to mniej formalności i więcej elastyczności – bez względu na to, w którym kraju się znajdują.

Nie brakuje jednak wyzwań. Największym z nich pozostaje bezpieczeństwo danych i odporność systemów na cyberataki. Wątpliwości dotyczą także prywatności – czyli tego, w jakim zakresie użytkownicy będą mogli kontrolować udostępniane informacje. Nie bez znaczenia jest również zaufanie do podmiotu, który będzie zarządzał aplikacją. Część osób zaufa bardziej rozwiązaniom rządowym, inni – technologicznym gigantom.

Aby wzmocnić wiarygodność całego systemu, Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) prowadzi prace nad certyfikacją portfeli cyfrowych w ramach unijnego Cybersecurity Act. Ma to zagwarantować jednolite, wysokie normy bezpieczeństwa w całej Unii.

fot. © E-SS / Adobe Stock

Międzynarodowa normalizacja – niewidoczny fundament zaufania

Trudno mówić o interoperacyjności bez normalizacji, czyli ustalenia wspólnych zasad i języka technicznego. To właśnie Normy Międzynarodowe sprawiają, że systemy z różnych krajów mogą ze sobą współpracować, a użytkownicy zyskują pewność, że ich dane są chronione w taki sam sposób niezależnie od miejsca.

Organizacje normalizacyjne, takie jak ISO, IEC, CEN i CENELEC oraz ETSI odgrywają w tym procesie kluczową rolę. Tworzą one wspólne ramy dla projektantów i dostawców systemów tożsamości cyfrowej:

- Norma PN-ISO/IEC 24760-1 definiuje podstawowe pojęcia i koncepcje zarządzania tożsamością (identity management), pomagając tworzyć spójne i bezpieczne architektury systemowe.
- PN-ISO/IEC 29115 określa poziomy pewności (assurance levels) dla uwierzytelniania tożsamości – od prostych logowań po dostęp do wrażliwych danych.
- Europejskie organizacje CEN, CENELEC i ETSI dostosowują istniejące normy (m.in. dotyczące podpisu elektronicznego, uwierzytelniania stron internetowych czy formatów wymiany danych) do potrzeb portfela EUDI Wallet, by wszystkie systemy „mówiły tym samym językiem".

Normalizacja nie tylko przyspiesza interoperacyjność, ale też zwiększa bezpieczeństwo i pewność prawną. Odwoływanie się do uznanych norm ułatwia audyty i certyfikacje, a także pozwala państwom i firmom wybierać rozwiązania zgodne z europejskimi wymaganiami. Dzięki temu unika się tzw. vendor lock-in, czyli uzależnienia od jednego dostawcy technologii.

Co z tego będzie dla obywatela?

Dla przeciętnego użytkownika Europejski Portfel Cyfrowej Tożsamości oznacza łatwiejszy dostęp do usług – zarówno publicznych, jak i prywatnych. Otworzenie konta w zagranicznym banku, zdalne podpisanie umowy czy okazanie prawa jazdy w innym kraju stanie się tak proste, jak dziś zalogowanie do aplikacji mObywatel.

Trzy czynniki będą miały wpływ na ostateczny sukces inicjatywy:

- Techniczna niezawodność
- Jasne reguły prawne i certyfikacyjne
- Zaufanie obywateli

Jak podkreślają eksperci, tylko połączenie tych elementów pozwoli zamienić wizję cyfrowej tożsamości w realne, powszechnie stosowane narzędzie.

Wnioski

Europejski Portfel Cyfrowej Tożsamości to nie tylko kolejny projekt informatyczny – to nowy rozdział w historii cyfrowego obywatelstwa. Wymaga współpracy administracji, sektora prywatnego i organizacji normalizacyjnych, które tworzą spójne normy techniczne i bezpieczeństwa. To właśnie one – choć często pozostają w cieniu – są gwarantem, że rozwiązanie będzie nie tylko wygodne, ale przede wszystkim bezpieczne, wiarygodne i powszechnie akceptowane.

oprac. na podstawie
www.ec.europa.eu
www.digital-identity-wallet.eu
www.enisa.europa.eu
www.cencenelec.eu
W.P.

Bezpiecznie w blasku świec

fot. © ebosBond / Adobe Stock

Jesień kojarzy się z mglistymi porankami, krótkimi dniami, złotymi liśćmi, a czasem również blaskiem świec – zarówno na zewnątrz, jak i we wnętrzach.

W dawnych czasach świece stanowiły główne źródło światła, potem trafiły do szuflad i na półki jako „pierwsza pomoc" w przypadku braku prądu, a teraz znów wróciły do łask.

Chętnie rozświetlamy wnętrza salonów blaskiem migoczących płomieni. Rozpalamy świece, celebrując ważne spotkania. Bardzo ważne w naszej kulturze święto obchodzimy 1 listopada. To dzień zadumy i refleksji, którego nie wyobrażamy sobie bez blasku i światła. Migoczące płomienie sprzyjają wspomnieniom, pozwalają zatrzymać się na chwilę.

Co sprawia, że świeca może cieszyć oko i nie zagrażać zdrowiu?

Wymagania dotyczące bezpieczeństwa większości produktów konsumenckich, obejmujące również świece, zawarte są w Rozporządzenie GPRS (*General Product Safety Regulation* – Rozporządzenie o Ogólnym Bezpieczeństwie Produktów), które obowiązuje od 13 grudnia 2024 roku. Rozporządzenie ma zastosowanie do producentów, importerów, dystrybutorów i sprzedawców, czyli wszystkich, którzy uczestniczą w łańcuchu dostaw. Dotyczy zarówno sprzedaży internetowej, jak i stacjonarnej.

Celem rozporządzenia jest ochrona konsumentów, zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania produktów oraz podniesienie standardów jakości towarów, które są wprowadzane na rynek.

W Sektorze Produktów Powszechnego Użytku działa KT 332 ds. Świec i Zniczy, którego zakres obejmuje zagadnienia ogólne, metody badań, wymagania jakościowe, terminologię i klasyfikację świec wewnętrznych i zewnętrznych, bezpieczeństwo produktów podczas spalania, oznakowanie, surowce do produkcji świec i zniczy itp.

Normy opracowywane w KT 332 są wykorzystywane przy kontroli jakości świec. Są to między innymi PN-EN 15494:2020-04 Świece – Etykiety dotyczące bezpieczeństwa, w której określono informacje nt. bezpieczeństwa palenia świec w pomieszczeniach zamkniętych, a także wymagania dla etykiet bezpieczeństwa.

Dla świec, które są użytkowane w pomieszczeniach, wymagania są określone w normie PN-EN 15493:2020-03 Świece – Wymagania i badania dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Dodatkowym parametrem, który jest badany w przypadku świec użytkowanych w pomieszczeniach, jest emisja sadzy. Normą określającą wymagania i metodę oceny emisji sadzy podczas palenia świec w pomieszczeniach jest PN-EN 15426:2019-02 Świece – specyfikacja emisji sadzy.

Nie tylko świece powinny być bezpieczne w użytkowaniu – także wykorzystywane równie często akcesoria do świec, takich jak podgrzewacze, świeczniki itp. Norma PN-EN 17885+A1:2025-10 Akcesoria do świec – Wymagania dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz etykiet bezpieczeństwa produktu określa wymagania oraz metody badań bezpieczeństwa przeciwpożarowego akcesoriów do świec, a także zakresu i sposobu przedstawienia informacji nt. bezpieczeństwa.

A co ze świecami, które rozpalamy na zewnątrz?

W tym przypadku wymagania i badania dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla świec do palenia na zewnątrz podane są w normie PN-EN 17616:2022-05.

Świece, które spełniają wymagania określone we wspomnianych normach, cieszą swoim blaskiem, umilają świętowanie wspólnych chwil, a jednocześnie zapewniają bezpieczeństwo użytkownikom. Dzięki świecom oczekiwanie na dłuższe dni i słoneczne momenty staje się prostsze i milsze.

Olga Pieniążek-Bylewska
Sektor Produktów Powszechnego Użytku

ORGANY TECHNICZNE

fot. © comzeal / Adobe Stock

PAŹDZIERNIK 2025

Komitety Techniczne

Zmiana nazwy Komitetu Technicznego

- KT 177 ds. Projektowania i Produkcji Sprzętu Podwójnego Zastosowania zmienił nazwę z dotychczasowej ds. Projektowania i Produkcji Uzbrojenia i Sprzętu Wojskowego

Zmiany zakresów tematycznych Komitetów Technicznych

- KT 177 ds. Projektowania i Produkcji Sprzętu Podwójnego Zastosowania zmienił zakres tematyczny; obecny zakres:
  - Projektowanie i produkcja sprzętu podwójnego zastosowania dotyczące w szczególności: sprzętu lotniczego i kosmicznego, infrastruktury portów lotniczych dla bezzałogowych statków powietrznych, techniki morskiej oraz systemów łączności, w tym przekazywania danych i kierowania ruchem w przestrzeni z uwzględnieniem systemów wykrywania i unikania (DAA) dla pojazdów bezzałogowych
- KT 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych rozszerzył współpracę o ETSI SAI Securing Artificial Intelligence
- KT 302 ds. Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia rozszerzył współpracę o ISO/TC 215/SC 2 Pharmacy and medicines business
- KT 310 ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności rozszerzył współpracę o CEN/SAG Resilience of Agrifood Systems; WS/ABF Assessment of biosecurity in Farm to Fork chain

Zmiany umiejscowienia Sekretariatów Komitetów Technicznych

W październiku prowadzenie sekretariatów:

- KT 19 ds. Lotnictwa i Kosmonautyki przejął Polski Komitet Normalizacyjny po rezygnacji Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Lotnictwa
- KT 177 ds. Projektowania i Produkcji Sprzętu Podwójnego Zastosowania przejął Polski Komitet Normalizacyjny po rezygnacji Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Lotnictwa
- KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg przejął Polski Komitet Normalizacyjny po rezygnacji Instytutu Badawczego Dróg i Mostów

Nowi Przewodniczący Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołała na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 10 ds. Zastosowań Metod Statystycznych dra inż. Jacka Puchalskiego reprezentującego Główny Urząd Miar
- w KT 20 ds. Skóry i Obuwia Mikołaja Błażeja Rybaka reprezentującego Polską Izbę Przemysłu Skórzanego
- w KT 120 ds. Jakości Wody – Badania Mikrobiologiczne i Biologiczne dr n. med. Renatę Matuszewską reprezentującą Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy
- w KT 159 ds. Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy dr Joannę Kowalską reprezentującą Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy
- w KT 183 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Informatycznych, Telekomunikacyjnych i Biurowych mgra inż. Rafała Pawlaka reprezentującego Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy
- w KT 196 ds. Cementu i Wapna dra hab. inż. Tomasza Barana reprezentującego Sieć Badawczą Łukasiewicz – Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych
- w KT 216 ds. Odpadów dra hab. inż. prof. ITPE Sławomira Stelmacha reprezentującego Instytut Technologii Paliw i Energii
- w KT 232 ds. Zasad Sporządzania Dokumentacji Projektowej w Budownictwie dra inż. Jacka Magierę reprezentującego Politechnikę Krakowską im. Tadeusza Kościuszki
- w KT 235 ds. Analizy Żywności dr hab. Ewę Majewską reprezentującą Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
- w KT 342 ds. Cyfrowego Paszportu Produktu dr Elżbietę Hałas reprezentującą Fundację GS1 Polska

Nowi Zastępcy Przewodniczących Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołała na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego:

- w KT 53 ds. Kabli i Przewodów inż. Piotra Kozakiewicza reprezentującego Eltrim Kable Sp. z o.o.
- w KT 55 ds. Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych dra inż. Marcina Andrzeja Sulkowskiego reprezentującego Politechnikę Białostocką
- w KT 342 ds. Cyfrowego Paszportu Produktu dra inż. Michała Grabię reprezentującego HADATAP Sp. z o.o.

Nowi Sekretarze Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołała do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 19 ds. Lotnictwa i Kosmonautyki mgr inż. Izabelę Grodek z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 177 ds. Projektowania i Produkcji Sprzętu Podwójnego Zastosowania mgr Monikę Adamczyk z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg mgr inż. Bogumiłę Juchnowicz-Bierbasz z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 278 ds. Wodociągów i Kanalizacji Magdalenę Pawłowską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Nowi członkowie Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołała na członka KT następujące podmioty:

- Agata Szeląg SzA Pracownia Akustyczna do KT 253 ds. Akustyki Architektonicznej
- BUGLO Play Sp. z o.o. do KT 2 ds. Sportu i Rekreacji
- HAJDUK Agnieszka i Dariusz Nasińscy Sp. z o.o. sp.k. do KT 316 ds. Ciepłownictwa i Ogrzewnictwa
- Heat Decor sp. z o. o. do KT 63 ds. Elektrycznego Sprzętu Powszechnego Użytku
- KFB Technologies sp. z o.o. do KT 169 ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
- Konstimber Piotr Brodniewicz do KT 215 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych
- Integer.pl S.A. do KT 162 ds. Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej
- Obserwatorium.biz Sp. z o. o. do KT 172 ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań
- Polski Komitet Narodowy EPAL do KT 342 ds. Cyfrowego Paszportu Produktu
- RECONAL Sp. z o.o. do KT 325 ds. Projektowania Konstrukcji i Elementów Budowlanych ze Szkła
- WKRĘT-MET Sp. z o.o. do KT 215 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych
- Warter Polymers Sp. z o.o. do KT 214 ds. Wyrobów Bitumicznych i Polimerowych do Izolacji Wodochronnych w Budownictwie

Odwołani członkowie Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN odwołała z członkostwa w KT następujące podmioty:

- Bank Handlowy w Warszawie S.A. z KT 273 ds. Mechanicznych Urządzeń Zabezpieczających

Podkomitety Techniczne

Nowe Podkomitety Techniczne

W październiku Prezes PKN powołała:

- Podkomitet Techniczny (PK) 1 ds. Systemów Transportowych w KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego, który jest podkomitetem wiodącym w zakresie współpracy z CEN/TC 278 Intelligent Transport Systems, ISO/TC 204 Intelligent transport systems, ISO/TC 268/SC 2 Sustainable cities and communities – Sustainable mobility and transportation

  Zakres tematyczny KT 17/PK 1 obejmuje:

  - Inteligentne systemy transportowe – systemy informacji, komunikacji i kontroli w dziedzinie miejskiego i wiejskiego transportu naziemnego, w tym jego aspekty intermodalne i multimodalne, informacje dla podróżnych, zarządzanie ruchem, transport publiczny, transport komercyjny, ratownictwo i usługi komercyjne w dziedzinie inteligentnych systemów transportowych (ITS);
  - Zrównoważona mobilność i transport – kwestie organizacyjne, infrastruktura i usługi w zakresie mobilności i możliwości transportowych dla miast i społeczności, w tym tych związanych z nowymi technologiami (tj. elektrycznymi, wodorowymi, autonomicznymi); wymagania, ramy, wytyczne oraz techniki i narzędzia wspierające dla miast i obszarów, a także wszystkich interesariuszy mobilności i transportu w zakresie planowania, rozwoju, obsługi, utrzymania i zarządzania zrównoważoną mobilnością oraz systemami i usługami transportowymi z długoterminową wizją.

Sekretariat KT 17/PK 1 prowadzi Polski Komitet Normalizacyjny – Wydział Prac Normalizacyjnych – Sektor Logistyki, Transportu i Opakowań. Do pełnienia funkcji Sekretarza PK powołany został mgr Wiktor Zagdański.

Na członków KT 17/PK 1 ds. Systemów Transportowych Prezes PKN powołała następujące podmioty:

- Ministerstwo Infrastruktury
- Polską Sekcję IEEE
- Stowarzyszenie Inteligentne Systemy Transportowe ITS POLSKA
- Urząd m. st. Warszawy

- Podkomitet Techniczny (PK) 2 ds. Rowerów w KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego, który jest podkomitetem wiodącym w zakresie współpracy z CEN/TC 333 Cycles, ISO/TC 149 Cycles, ISO/TC 149/SC 1 Cycles and major sub-assemblies

  Zakres tematyczny KT 17/PK 2 obejmuje:

  - Rowery (w tym rowery ze wspomaganiem elektrycznym oraz rowery towarowe) i elementy wyposażenia rowerów – terminologia, klasyfikacja, wymagania bezpieczeństwa, metody badań.

  Sekretariat KT 17/PK 2 prowadzi Polski Komitet Normalizacyjny – Wydział Prac Normalizacyjnych – Sektor Logistyki, Transportu i Opakowań. Do pełnienia funkcji Sekretarza PK powołany został mgr Wiktor Zagdański.

  Na członków KT 17/PK 2 ds. Rowerów Prezes PKN powołała następujące podmioty:

  - Engineo Sp. z o.o.
  - Polskie Stowarzyszenie Rowerowe
  - Shimano Polska sp. z o.o.
  - Urvis Bike sp. z o.o.

Nowi członkowie Podkomitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołała na członka PK następujące podmioty:

- Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowy Instytut Badawczy do PK 2 ds. Sprzętu Pancernego i Wojskowego Sprzętu Samochodowego oraz w zakresie Ochrony Sprzętu Technicznego przed Korozją i Starzeniem w KT 176 ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia

Szkolenie PKN

System zarządzania ciągłością działania według PN-EN ISO 22301:2020-04

Skuteczne zarządzanie ciągłością działania nierozerwalnie związane jest z wdrożeniem systemu zarządzania ciągłością działania zgodnego z normą PN-EN ISO 22301 Bezpieczeństwo i odporność – Systemy zarządzania ciągłością działania – Wymagania.

Jeśli chcesz wdrożyć system zarządzania ciągłością działania, ale nie wiesz od czego zacząć – zapisz się do nas na szkolenie on-line „System zarządzania ciągłością działania według PN-EN ISO 22301:2020-04".

ZAGADNIENIA

- Wprowadzenie do ciągłości działania
- System zarządzania ciągłością działania (SZCD) zgodny z normą PN-EN ISO 22301:2020-04
- Norma PN-EN ISO 22301:2020-04, jej struktura i wymagania
- Dokumentacja systemu zarządzania ciągłością działania
- Analiza wpływu biznesowego i ocena ryzyka

Więcej szczegółów >

wiedza.pkn.pl tel. 22 556 77 66 szkolenia@pkn.pl